

Formarea profesională (II): Să ne formăm pentru a fi un alt Cristos în muncă

Pentru a ne identifica cu Cristos în muncă, este bine să ne hrănim dimensiunea spirituală, să investim în mod intelectual în activitate, să ne dezvoltăm capacitatea de a face binele, să creștem în prietenie și să câștigăm competențe.

03.06.2022

Cine nu a visat vreodată să trăiască o mare aventură? O aventură ce conține descoperiri inimaginabile, care ne revelează potențialul necunoscut până atunci, cu depășiri ale limitelor personale, o aventură plină de întâlniri și împărtășită cu tovarășii de drum. La fel este și cu problema sfințeniei pe care visăm să o atingem: o mare aventură de relație cu Dumnezeu în mijlocul lumii.

Pentru un comerciant, un inginer, un student ori un infirmier, această aventură a sfințeniei se desfășoară în jurul muncii personale, zi după zi, cu efort, cu entuziasm, cu plăcere sau fără tragere de inimă, colaborând cu alți colegi cot la cot ori *online*. Pentru mulți, munca este pivotul, nucleul în jurul căruia se învârt sfințenia și apostolatul în mijlocul lumii. Semnificația ei este ilustrată de expresia bine cunoscută a sfântului Josemaría: *să sfințești munca, să te*

sfîntești prin muncă și să-i sfîntești pe ceilalți prin munca ta.

Aceasta presupune o declarație de intenții și un obiectiv, ce necesită resurse pentru a le duce la bun sfârșit. Te-ai lansa într-o alergare fără bascheți? Sau într-un proiect fără să investești? Însă aici nu este vorba de resurse materiale sau strategii, ci de formarea în toate dimensiunile esențiale ale vieții noastre, pentru a ajunge să devenim un alt Cristos în munca noastră.

Să-L întâlnim pe Dumnezeu personal în munca noastră

Dimensiunea cea mai evidentă este cea spirituală, pentru că ea implică realizarea muncii cu dragoste, văzând munca noastră ca loc de întâlnire cu Dumnezeu. Aceasta înseamnă, să cauți să-i aduci o jertfă plăcută ^[1], în unire cu sacrificiul Fiului pe Cruce, care se actualizează cu fiecare celebrare a Liturghiei ^[2].

Este vorba să căutăm activ să ne facem munca prin *El*, *cu El* și *în El*, considerând-o o oportunitate de serviciu, fie direct, fie – după cum este cazul atâtor profesioniști: bucătar, curier, cadru didactic, psiholog... – sau indirect, căci orice muncă este un serviciu făcut societății. Această abordare transformă biroul, masa de lucru, catedra universitară, atelierul sau câmpul într-un altar unde Dumnezeu ne așteaptă zilnic și pe care depunem fiecare oră a existenței noastre.

Dimensiunea spirituală presupune și efortul de a ne aminti că ceea ce contează în munca noastră nu este ce facem noi, ci ceea ce Dumnezeu lucrează prin noi. Acest lucru ne îndeamnă să ne ridicăm deseori inima în rugăciune, în adorare, mulțumire, ispășire și cerere ^[3], conștienți că Dumnezeu văzând eforturile noastre pentru a-L iubi,

chiar și cele mai mici, ne ascultă și ne zâmbeste.

Perseverența în muncă aduce cu sine oboseala, fie ea fizică sau mentală, pentru cel care are ochii fixați pe un ecran spre a crea un nou algoritm sau pentru cel care trebuie să se ocupe cu amabilitate de un călător. Dar formarea noastră spirituală ne ajută să vedem în aceasta o oportunitate de a ne apropia de Cristos, care *a luat asupra Sa toate durerile noastre* ^[4]. În cele din urmă, de a fi mai aproape de Mântuitor. În definitiv, munca sfințită prin Cristos, cu Cristos și în El, *naște și manifestă iubire și dispune la iubire* ^[5], devenind o chemare de a-L imita. Dragostea lui Cristos pentru Tatăl și pentru noi, frații săi oamenii, este principiul care însuflețește și unifică orice activitate și orice misiune; înseamnă mult pentru munca noastră când ne interesăm de

lume și de ceilalți, străduindu-ne să-L imităm pe Isus.

Înțelegerea intelectuală a sensului muncii

Dacă ar trebui să definim ceea ce dă sens existenței noastre, ceea ce ne configurează ca persoane, ceea ce ne situează în lume, unul dintre aspectele pe care le-am sublinia ar fi munca noastră. Chiar și atunci când munca pe care o desfășurăm în prezent nu este „*munca visurilor noastre*”. În contrast, cum ar arăta viața noastră fără muncă? *Vocația pe care Dumnezeu ne-o oferă este foarte frumoasă: să creăm, să recreăm, să muncim, sublinia Papa Francisc; munca implică omul în totalitatea sa: în gândirea sa, în acțiunile sale, în tot ceea ce face* ^[6]. Acest rol fundamental al muncii în conferirea sensului existenței noastre necesită o aprofundare din punct de vedere filozofic și teologic. Aceasta este

formarea de care avem nevoie pe plan intelectual: cu cât înțelegem mai bine această realitate – faptul că Dumnezeu l-a luat *pe om și l-a pus în grădina Edenului ca să o lucreze și să o păzească* ^[7], adică sensul vocațional al muncii umane –, cu atât mai mult vom înțelege demnitatea pe care aceasta o implică, deoarece munca ne face să ne asemănăm cu Dumnezeu, manifestând faptul că suntem creați *după chipul și asemănarea Sa* ^[8].

Această abordare poate fi realizată din diverse perspective disciplinare pentru a înțelege mai profund Creația, dimensiunea răscumpărătoare a anilor în care Cristos a lucrat alături de Iosif, sacrificiul Crucii, acțiunea Duhului Sfânt în istorie, rolul laicilor în creștinarea societății etc. De o importanță deosebită este, desigur, tot ceea ce privește virtutea dreptății și cerințele morale specifice fiecărei

profesii. Studiul ne oferă astfel perspective noi pentru a înțelege cum să sfințim munca proprie și pentru a ne întări dorința de a o face.

Pe lângă aceasta, trebuie să avem mereu în vedere nevoia de a aprofunda dimensiunea socială și capacitatea transformatoare a lumii pe care o are propria activitate profesională. Este necesar să *primim o formare care să trezească în sufletul nostru, atunci când ne angajăm în munca profesională, instinctul și preocuparea sănătoasă de a conforma această activitate exigențelor conștiinței creștine, imperativele divine care trebuie să guverneze societatea și activitățile umane* ^[9], după cum spunea sfântul Josemaría. Cel care experimentează munca drept un loc al sfințirii dorește ca această experiență să ajungă la toți oamenii, nu doar oferind mijloace spirituale pentru a conferi sens muncii fiecăruia, ci și

lucrând activ pentru ca toți să aibă o muncă demnă și semnificativă.

Să fim mult mai capabili să facem binele

Realizarea zilnică a muncii oferă o oportunitate valoroasă pentru exersarea virtuților umane. Este un teren de antrenament foarte util pentru toți cei care doresc să progreseze în calitate de persoane: așa cum se întâmplă în orice sală de sport, atingerea unui nivel înalt de satisfacție necesită constanță, deși, în acest caz, harul divin adaugă o doză generoasă de ajutor supranatural: harul.

Formarea umană, aici și acum, ne ajută să ne concentrăm asupra acelor virtuți care ne capacitează să transformăm în realitate dorința de a-i servi pe ceilalți, virtuți pe care le-am putea numi sociale. De exemplu, ar fi de dorit să încurajăm, în cadrul muncii, practica ascultării interesate

și active, având dorința de a învăța de la ceilalți. În relația cu fiecare persoană, așa cum explică Papa, referindu-se la conversația dintre Isus și tânărul bogat: *Când ascultăm cu inima, se întâmplă acest lucru: celălalt se simte primit, nu judecat, liber să-și povestească propria experiență de viață și propriul parcurs spiritual* ^[10]. Într-un sens mai larg, *Duhul ne cere să fim atenți la întrebările, aspirațiile și speranțele fiecărei Biserici, fiecărui popor și fiecărei națiuni. De asemenea, să fim atenți la lume, la provocările și schimbările pe care ni le prezintă. Să nu ne izolăm inimile, să nu ne baricadăm în certitudinile noastre. Certitudinile ne închid adesea. Să ne ascultăm unii pe alții* ^[11].

Strâns legată de acest aspect, virtutea umilinței ne determină să recunoaștem că avem nevoie de ceilalți, dar și să conștientizăm ceea ce putem oferi noi înșine și să facem

acest lucru cu generozitate.

Capacitatea de a colabora cu alții și de a ne sprijini unii pe alții este o cerință fundamentală în lumea muncii de astăzi. Deși tehnicile și abilitățile pot fi învățate, virtutea creștină adaugă o atitudine vitală: un interes autentic față de ceilalți, dorind – și prin practică învățând – să încurajăm libertatea și responsabilitatea fiecăruia, punând în valoare talentele acestora.

O altă virtute care se dezvoltă este angajamentul, un cuvânt care, uneori, poate să provoace teamă. Totuși, ar trebui să reflectăm asupra consecințelor pe care le are frica de a ne angaja. Cum putem construi ceva valoros, care să dureze în timp, fără angajament? Este posibil să atingem un scop fără a renunța la alte posibilități pe parcurs? Răspunsul este clar, și nu încapă îndoială că, la fel ca în alte domenii personale, angajamentul în muncă poate fi

dificil, deoarece presupune renunțări sau cere un efort constant.

Angajamentul este, de asemenea, esențial pentru a trăi onestitatea, dreptatea și responsabilitatea socială. El facilitează capacitatea de a fi fideli conștiinței noastre, chiar și atunci când comportamentele contrare abundă în mediul nostru profesional. De asemenea, întărește preocuparea activă de a umaniza mediile de lucru și de a promova condiții de muncă demne pentru toți.

A te bucura cu ceilalți

În relațiile interpersonale, bunăvoința și mărinimia față de ceilalți sunt calități foarte apreciate. Într-o societate individualistă și competitivă, precum a noastră, aceste virtuți reflectă caritatea, iar un creștin dorește să le dezvolte și să le transmită în mediul său, fără a cădea în naivitate sau simplă filantropie, chiar dacă uneori

bunătatea este percepută ca o slăbiciune. Învață să ceri iertare, să îți corectezi greșelile și, mai ales, să ierți. Fii sincer cu tine și cu ceilalți. Fii loial și sincer în relațiile cu colegii. Tratează-i pe clienți cu amabilitate și răbdare. Lista virtuților ar putea continua, în funcție de dorința fiecăruia, iar dorința de a deveni mai bun și de a-i iubi mai mult pe ceilalți face parte din această aventură numită viața profesională.

Mediul propriei munci reprezintă spațiul natural în care pot să se formeze multe și solide prietenii, așa cum amintește Prelatul Opus Dei în scrisoarea sa din 1 noiembrie 2019 ^[12], dar și un loc unde sămânța păcii și bucuriei proprii spiritului creștin poate să fie plantată. Sf. Josemaría, citat de Prelat, explică astfel: *Se poate spune, copii ai sufletului meu, că cel mai mare rod al apostolatului Opus Dei este cel pe care membrii săi îl*

obțin personal, prin apostolatul exemplului și al prieteniei loiale cu colegii lor de profesie: în universitate sau la fabrică, în birou, în mină sau pe câmp ^[13]. Este un spațiu în care împărtășim îngrijorările, colaborăm reciproc și dedicăm multe ore pentru a dezvolta o sarcină comună; acest lucru întărește legăturile și favorizează cunoașterea reciprocă, împiedicând totodată instrumentalizarea relațiilor, reducându-le la o simplă favoare în cultura succesului imediat. Așa cum ne amintește Prelatul, *prietenia care se naște este un dar neașteptat* ^[14], un dar de la Dumnezeu care ne transmite *mângâiere și bucurie* ^[15] și ne reamintește de iubirea gratuită a Trinității față de fiecare dintre noi. În același timp, devine o misiune plăcută și împărtășită, căci prietenia însăși este un dialog, în care dăm și primim lumină; în care se nasc proiecte, în care ne deschidem unii altora orizonturile; în care ne bucurăm

pentru binele celuilalt și ne sprijinim în momentele dificile; în care ne simțim bine, pentru că Dumnezeu vrea ca noi să fim fericiți ^[16].

Cu competență profesională.

Pe lângă formarea în virtuți, formarea profesională este o parte esențială a propriei sfințiri și un instrument specific pentru a face față provocărilor culturale și sociale ale societății de astăzi. Competența profesională este esențială pentru ca munca să poată fi sfințită, deoarece trebuie mai întâi făcută bine, la fel de bine ca oricare altă persoană; și, dacă este posibil, mai bine, căci aceasta merge mână în mână cu dorințele noastre de a perfecționa creația, de a-l adora pe Creator și de a participa la co-mântuire ^[17], punând în practică sufletul sacerdotal dobândit la Botez, fiind un alt Cristos în muncă.

Sfântul Josemaría le insista primilor membri ai Lucrării că formarea

intelectuală și profesională trebuie să ducă la căutarea unor *înălțimi, nu a platourilor* ^[18] în propria profesie și meserie. Adică, să încurajeze fiecare persoană să își dezvăluie pe deplin propria personalitate și abilități în domeniul în care poate contribui cel mai mult la societate, ajutând la umanizarea propriei sale împrejurimi.

Formarea și certificarea profesională se obțin în instituțiile create pentru acest scop: universități, școli tehnice, academii, platforme online de formare, instituții publice care oferă cursuri de perfecționare sau de inserție profesională... Oferta este variată și largă, și trebuie să ne hotărâm să o valorificăm. Ambiția unui creștin de a ajunge la mai mulți oameni presupune o formare profesională continuă și exigentă pentru a fi la curent cu noutățile, o *obligatie de a dobândi o formare profesională adecvată, care se obține*

în aceleași locuri în care o obțin și ceilalți cetățeni ^[19].

Formarea oferită de Prelatură

Din cele de mai sus, se deduce că cel care dorește să fie sfânt în mijlocul lumii are nevoie de o formare care să influențeze toate domeniile implicate în exercitarea profesională și să ajute fiecare persoană să trăiască cu maturitate acest drum de identificare cu Cristos. Aceasta este formarea pe care o oferă Prelatura.

În primul rând, suntem încurajați să iubim profesia noastră, ca pe un loc de întâlnire cu Dumnezeu și de participare la lucrarea Sa creatoare, în mod practic. Ne poate ajuta să ne întrebăm pe parcursul zilei: cum transform astăzi lumea? Poate răspunsul să includă faptul că nu reacționăm cu agresivitate într-o situație tensionată când se apropie un termen limită, că mulțumim unui coleg pentru ajutor, că acordăm o

perioadă de concediu de maternitate fără a pune în pericol reîntoarcerea mamei la muncă, sau că facem multe alte gesturi și decizii în care suntem chemați să transformăm lumea, să îmbunătățim mediul nostru și să contribuim la aducerea acestuia la Dumnezeu.

Mai mult, formarea primită ne ajută să ne desfășurăm activitatea într-un mod coerent creștin, adică în conformitate cu deontologia propriei profesii și cu inițiativa celui care caută să colaboreze la construirea unei societăți mai umane. Și ne amintește că trebuie să studiem, să cunoaștem și să exersăm cerințele etice și morale, având un sens al misiunii, și să fim exemple în exercitarea profesiei. Acest aspect va necesita o investiție mai mare de timp și efort din partea avocaților, ginecologilor, funcționarilor vamali sau investitorilor pe piața de capital, dar este la fel de important și pentru

cei care îngrijesc bătrâni, sunt stagiari la o radio locală sau pregătesc mâncare de luat acasă.

Pe lângă aceasta, se stimulează dorința de a pune la dispoziție resursele necesare pentru a ne forma corespunzător, astfel încât fiecare să promoveze o creștere în cultura specifică fiecărui meserii, profesii sau activități pe care o desfășoară, punând în mișcare asociații profesionale sau participând activ în acestea, dedicând timp pentru a cunoaște mai bine propria profesie, fie singuri, fie împreună cu alții. Aceasta necesită timp și energie, care nu sunt întotdeauna disponibile, dar este o îmbogățire necesară.

Sfântul Josemaría spunea: *Acord aceeași importanță culturii profesionale a unui frizer ca și celei a unui cercetător; a unui student universitar, ca și celei a unei menajere. Este vorba despre a avea*

*cultura propriului meșteșug,
corespunzătoare vocației profesionale
a fiecăruia* ^[20].

Formarea facilitează dobândirea unor valori specifice fiecărei profesii sau meserii: valoarea vieții și a sănătății, în profesiile legate de medicină; solidaritatea dintre pompieri și cooperanți; egalitatea pentru angajatori și lucrători în sindicate... Sunt valori care, fiind universale și necesare în toate domeniile de muncă, în unele dintre ele ies în evidență într-un mod special și trebuie să fie însoțite de competențele necesare pentru a le trăi. Când o facem pentru slava lui Dumnezeu și binele sufletelor, munca noastră dobândește o valoare supranaturală care ne permite să ne identificăm cu Cristos.

Îndrumarea spirituală oferită de Prelatură ne ajută să facem față cu realism – maturitate umană și

supranaturală – oportunităților și cerințelor pe care viața ni le oferă, și aceasta și pe parcursul carierei noastre profesionale, cu speranță, discernământ și un sens supranatural

În final, identificarea cu misiunea apostolică ne face să ne entuziasmăm de posibilitatea de a contribui mai mult la susținerea financiară personală, pentru a contribui astfel la bunăstarea propriei familii și la apostolatele Lucrării.

Am parcurs toate aspectele formării care influențează transformarea muncii noastre într-o muncă a unui creștin, iar centralitatea acesteia a fost sintetizată de sf. Josemaría cu următoarele cuvinte: *Să cerem lumină de la Isus Cristos, Domnul nostru, și să-i cerem să ne ajute să descoperim, în fiecare moment, acel sens divin care transformă vocația*

noastră profesională în pragul pe care se bazează și se rotește chemarea noastră la sfințenie” ^[21].

^[1] Cf. *Catehismul Bisericii Catolice*, nr. 2569.

^[2] Cf. *Catehismul Bisericii Catolice*, nr. 1350.

^[3] Cf. *Catehismul Bisericii Catolice*, nr. 1407 și 1414.

^[4] Sfântul Josemaría, *Este Cristos care trece*, nr. 95.

^[5] Sfântul Josemaría. *Este Cristos care trece*, nr. 48.

^[6] Papa Francisc, „Munca și vocația omului”, predică la Sfânta Marta, 1 - mai - 2020.

^[7] Geneza 2,15.

[8] Cf. Geneza 1,26.

[9] Sfântul Josemaría. Scrisoarea din 6-V-1945, nr. 15, în E. Burkhart, J. López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de San Josemaría*, III, Rialp, Madrid 2013, p. 574.

[10] Papa Francisc, predică la Liturghia de deschidere a sinodului episcopilor, 10 - octombrie - 2021.

[11] *Ibid.*

[12] Cf. Fernando Ocáriz, Scrisoare Pastorală , 1-XI-2019, nr. 20.

[13] Sfântul Josemaría, *Scrisoare nr. 6*, nr. 55.

[14] Fernando Ocáriz, *Scrisoare Pastorală 1-XI-2019*, nr. 20.

[15] *Ibid.*

[16] Fernando Ocáriz, *Scrisoare Pastorală 9-I-2018*, nr. 14.

[17] Cf. Fernando Ocáriz, *Scrisoare Pastorală 14-II-2017*, nr. 17.

[18] Cf. Ana Sastre, *Tiempo de Caminar*, Rialp, Madrid 1989, citat 18, p. 232 (Sursă: sfântul Josemaría, *Hoja de Noticias* (complemente) din iulie 1939 (AGP, serie A.2, leg. 10, carp. 2) *Nu vă urmați studiile ca și cum ele ar forma o câmpie. Căutați reliefurile. Trasați-vă brazda. Și brazdele voastre să redea câmpul Tatălui familiilor.*

[19] Cf. Prelatura Sfintei Cruci și Opus Dei, *Ratio Institutionis*, Roma, 2007, nr. 14.

[20] Sfântul Josemaría, Notele unui cerc scurt, 19-IV-1964; în Volumele de „Meditații”, vol. I, pp. 606-607 (AGP, biblioteca, P06).

[21] Sfântul Josemaría, *Prietenii lui Dumnezeu*, nr. 62.

Maeves Javaloyes

.....

pdf | document generat automat din
[https://opusdei.org/ro-ro/article/
formarea-profesionala-ii-sa-ne-formam-
pentru-a-fi-un-alt-cristos-in-munca/](https://opusdei.org/ro-ro/article/formarea-profesionala-ii-sa-ne-formam-pentru-a-fi-un-alt-cristos-in-munca/)
(26.03.2025)